

Elementer, som holder sig borte. Og naar saa dertil kommer, at af dem, som dimitteres, gaar selvfølgelig atter de bedste til Købstadskolen, til København og Frederiksberg, er det ikke vanskeligt at forstaa, at Landsbyskolen lider og vil komme til at lide haardt derunder i den kommende Tid. Derfor beklager jeg, som sagt, at et Forslag om en Forbedring af Folkeskolens Forhold ikke er sat paa Dagsordenen, og jeg tillader mig at henstille til den højtærede Kultusminister, om det ikke alligevel vilde være rigtigt endnu i den ellefte Time, om jeg saa maa sige, at tage denne Sag op.

Jessen: Jeg har kun en eneste Sag paa Hjerte, som jeg vil fremdrage ved denne Lejlighed, men den Sag ligger mig ogsaa meget stærkt paa Hjerte: det er Retsreformen. Som allerede nævnt af min Partifælle, det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), vedtog Socialdemokratiet paa Kongressen i Aarhus paa sit Arbejdsprogram at opføre et Arbejde for Retsreformen allerede i den kommende Samling. Det er jo saaledes, at vi her befinder os paa det Omraade, hvor vi er allerlængst tilbage. Vi har paa mange andre Omraader gjort gode Fremskridt, men paa Retsplejens Omraade staa vi endnu paa et meget forældet Standpunkt. Vi staa endnu paa den gamle Ordning, som har trængt sig paa til Afløsning med en bedre allerede i mange Aar, og til Trods for, at der er ofret et uhyre stort Arbejde paa at komme bort fra denne gamle Ordning over til en ny og bedre, er vi dog endnu ikke kommet af Stedet. Ja, vi har ganske vist Loven af 1908 — eller 1909, som den vel skal kaldes — den Alberti-Høgsbro'ske Reform, som den ogsaa er blevet kaldet —, men den er jo aldrig blevet ført ud i Livet, og den bliver det formentlig heller aldrig. Det erkendes vist fra alle Sider — man vil blive nødt til at erkende det —, at denne Reform bliver aldrig ført ud i Livet. Det er en Skue. ret for Befolkningen, en Skinreform, som findes paa Papiret, men som ikke kommer videre. Vi har ganske vist fra vor Side paa et givet Tidspunkt været med til at kræve den Reform ført ud i Livet, men det var ikke, fordi vi var tilfredse med den, det var ikke, fordi vi havde Kærlighed til den. Naar vi ønskede den ført ud i Livet, var det nærmest for saa snart som muligt at faa den ombragt igen, fordi vi erkendte, at den ikke var god, det var ikke den Retsreform, det danske Folk

havde Krav paa og var berettiget til at vente efter de store Forarbejder, der var gjort. Den tilfredsstillede os ikke, og naar vi, som sagt, søgte paa et vist givet Tidspunkt at faa den ført ud i Livet, var det, fordi den laa i Vejen for et virkelig Fremskridt paa Retsplejens Omraade. Den laa og spærrede for Udviklingen, saaledes at vi ikke kunde komme videre, og derfor stillede vi det Forlangende, at enten skulde den føres ud i Livet, for at vi saa snart som muligt kunde komme til at forbedre den og afhjælpe dens Mangler, eller ogsaa skulde den ophæves og Arbejdet paa en virkelig god Retsreform begynde igen.

I Forfjor saa det ganske vist ud til, at det skulde lysne for Retsreformen. Vi var, som bekendt, lige ved at faa en god Retsreform ført igennem. Den var vedtaget i Folketinget og sendt op til Landstinget, hvor man yderligere arbejdede paa den. Men, som bekendt, standsede dette Forsøg, da Landstingets Højre iværksatte sin Strejke, hvorved Lovgivningsarbejdet blev standset. Arbejdet maatte afbrydes, og det Arbejde, som var gjort for at føre Reformen igennem nu, var atter spildt ligesom saa meget betydningsfuldt Arbejde tidligere.

Vi har nu gennemført en ny Grundlov, som hele Folket glæder sig over, og som indeholder demokratiske Principper. I denne Grundlov har vi optaget de samme Løfteparagraffer, som fandtes i Grundloven af 1849, og hvori allerede vore Forfædre lovede det danske Folk, at det skulde faa en tidssvarende Retsreform. Men det er desværre stadig blevet ved Løfterne. Vi staa stadig med den ældgamle Retsordning her i vort Land længere tilbage end de allerfleste andre civiliserede Lande. Der er noget trist, noget ret nedslaaende og bedrøveligt i dette, at vi har ofret et saa betydeligt Arbejde paa at naa til en Retsreform, og at Arbejdet dog aldrig har sat Frugt, at vi aldrig er kommet videre, men stadig lever paa den gamle Ordning. Jeg synes, det var paa Tide, at vi snart indfrie Løfterne om en Retsreform. Endnu inden den nye Grundlov træder ud i Livet, kan vi gøre Løfteparagrafferne om en Retsplejeordning overflødige og derved undgaa, at de vedbliver at staa som Løfteparagraffer uden nogen Sinde at blive ført ud i Livet.

Jeg vil derfor, i Tilslutning til den Beslutning vi har taget paa vor nylig afholdte Kongres i Aarhus, tillade mig at rette den Forspørgsel til den højtærede Justitsminister, om han ikke agter allerede nu i denne Sam-